

Coöperatie verbindt kleine, zelfst

Onder de naam *Zelfstandigheid in verbondenheid* is in Ede een project afgerond voor organisatieontwikkeling van een themagericht zorgcentrum voor geïntegreerde psychologische en (para)medische zorg. Subsidie van ZonMw bood de ruimte en ondersteuning om tot een professionele opzet te komen.

Een aantal solopraktijken op het gebied van psychologische en (para)medische zorg in Ede heeft elkaar gevonden voor samenwerking in de vorm van een coöperatie, die inmiddels de naam *De Binnenplaats* heeft gekregen. Het doel: een organisatie model ontwikkelen en implementeren dat kleine, zelfstandige eerstelijns praktijken verbindt tot een geïntegreerd samenwerkend geheel. Initiatiefnemer was Jolande Zewuster, gz-psycholoog

Projectplan

In samenwerking tussen degenen die 'ja' zeiden, werd een projectplan ontwikkeld. 'Inhoudelijk doel werd gezamenlijke zorgprogramma's opzetten waarin de problematiek van onze cliënten vanuit verschillende disciplines en vanuit meerdere invalshoeken kan worden behandeld', vertelt Zewuster. 'We willen een nadrukkelijke verbinding maken tussen somatische en psychologische zorg en tussen de zorg

Vallen en opstaan

Eenvoudig om het samenwerkingsverband *from scratch* op te zetten, was het niet. 'Niet alleen omdat je als initiatiefnemers elkaar moet leren kennen en alles zelf moet regelen', zegt Zewuster. 'Ook omdat je aan zoiets in een bepaald getijde begint en gaandeweg merkt hoe de omstandigheden kunnen veranderen. We zetten bijvoorbeeld in op multidisciplinair werken, maar werden halverwege ineens geconfronteerd met het gegeven dat de zorgverzekeraars bij de psychologen aanstuurden op monodisciplinaire samenwerking. Dan moet je ineens bestuurlijke aanpassingen doen, zoals de oprichting van een psychologenvereniging, om gecontracteerd te kunnen worden. Ook de vraag naar de manier van samenwerken met huisartsen was een punt van aandacht. 'De zorgverzekeraars vonden onder één dak zitten met de huisartsen belangrijk', zegt Zewuster. 'Maar voor onze praktijkvoering was het strategischer om te investeren in goede relaties met alle huisartsen in een veel breder verzorgingsgebied dan dat van één huisartsenpraktijk. Dankzij de inzet van een bij het project betrokken huisarts hebben we een goede samenwerkingsrelatie kunnen opbouwen met veel huisartsen uit de wijde omtrek van onze vestigingsplaats. Dat leidt tot goede verwijzingen naar De Binnenplaats.'

Grote behoefte

De behoefteanalyse die deel uitmaakte van het project wees uit dat de behoefte aan het samenwerkingsverband onder cliënten heel groot was. Zewuster: 'Eén cliënt zei eens: "Jullie zeggen alledrie hetzelfde". Dat vond ik zo mooi. We spreken vanuit verschillende

Eenvoudig om het samenwerkingsverband *from scratch* op te zetten, was het niet

met een eigen praktijk in Ede. 'Toen ik vanuit de tweede lijn als zelfstandige aan het werk ging in de eerste lijn, was ik bang dat ik heel eenzaam zou worden in mijn werk', vertelt ze, 'maar ik heb nog nooit eerder zo mooi met anderen samengewerkt. Ik wilde graag met jonge ouders werken en dat kun je per definitie niet alleen.'

De beschikbaarheid van subsidie vanuit ZonMw voor het opzetten van samenwerkingsverbanden in de eerste lijn was voor Zewuster de *trigger* om haar wens tot verdergaande samenwerking om te zetten in realiteit. Ze bracht alle professionals bij elkaar aan tafel waarvan zij dacht dat die hierbij meerwaarde konden hebben. 'Sommigen kenden elkaar al jaren, anderen helemaal niet', vertelt ze. 'De eerste vraag was of ze commitment hadden voor samenwerking op de inhoud, wat immers meer is dan alleen over en weer naar elkaar verwijzen.'

voor volwassenen en kinderen en jeugd. Subsidie van ZonMw maakte het mogelijk ons te laten begeleiden door externen met verstand van organisatieontwikkeling. Dit maakte een professionaliseringsslag mogelijk.'

Gaandeweg kwamen er wat nieuwe professionals bij, terwijl enkele andere afhaakten. Zewuster: 'Het blijkt best ingewikkeld om elkaar echt te vinden in samenwerking. Waar voor de één de samenwerking vooral van belang was voor het vinden van huisvesting, had de ander veel meer belang bij echte inhoudelijke samenwerking. Ook elkaars taal leren verstaan ging niet zonder slag of stoot. Onze visie en kernwaarden formuleren was ingewikkeld.' Sommige mensen vertrokken, anderen kwamen erbij. 'De partijen die nu betrokken zijn bij *De Binnenplaats* zijn in de praktijk geen concurrenten van elkaar, maar juist complementaire partijen', zegt Zewuster.

andige eerstelijns praktijken

Op de foto het team van De Binnenplaats, vlnr Lily Musters, Annemie Janssen, Anneke Oprel, Jeannet Scheffer, Jolande Zewuster, Grietje Tammenga, Eliane de Beer. Niet op de foto: Timo van Kempen. (Foto: Arjan van Bruggen)

invalshoeken over dezelfde cliënt en dankzij onze samenwerking komen die invalshoeken nu allemaal bij elkaar in die cliënt. Dat heeft grote meerwaarde.' Dat de behoefte aan samenwerking onder de betrokken professionals heel groot is, is inmiddels wel duidelijk. 'We kunnen niet meer zonder elkaar', zegt Zewuster. 'Ook bij de cliënt die we alleen zien, hebben we veel beter leren kijken naar de aanpalende beroepsgroepen. We beïnvloeden elkaars manier van werken op een positieve manier. En de thema's die we oppakken, blijken heel wezenlijk en actueel. Zorg voor zwangeren en ouderschap bijvoorbeeld. Eten, bewegen en overgewicht. Omgaan met chronische pijn. En ook gedrag, beleving en motoriek bij kinderen.'

Onvergoede zorg

De coöperatieve vorm die voor de samenwerking is gekozen, blijkt goed aan te sluiten bij de groeiende trend naar onvergoede zorg. De eerste onvergoede zorggroep – mindfulness – gaat in september van start. 'Het aandeel van zulke onvergoede zorgproducten zal alleen maar toenemen', zegt Zewuster. Is hiermee al met al een samenwerkingsverband gecreëerd waaraan anderen een voorbeeld kunnen nemen? Zewuster is enthousiast. 'Het is ontzettend leuk', zegt ze. 'Het kost veel, maar het geeft je veel meer terug, omdat je hierdoor op een andere manier met je vak leert omgaan. De spiegelbijeenkomsten die met het subsidietraject van ZonMw samenhangen zijn enorm waardevol geweest om deze visie te ontwikkelen.'

Je moet er echt iemand van buitenaf bij hebben die de grote lijnen in de gaten houdt.'

Bij De Binnenplaats zijn betrokken: een gz-psycholoog, een oefentherapeut Mensendieck/ psychosomatisch oefentherapeut, een haptotherapeut, een ergotherapeut, een (kinder) diëtist, een gz-psycholoog voor kinderen en jeugd, een psychomotorisch therapeut voor kinderen, mindfulnesstrainers en een running therapeut. Meer info over het project, zie www.zonmw.nl zelfstandigheid.

Frank van Wijck

ZonMw